

جغرافیای تاریخی قم از ورود اسلام تا حمله ی مغول

گردآوری و تألیف:

محمد برخورداری

۱۴۰۰

مؤسسه آموزشی تألیفی ارشدان

سرشناسه	: برخوردارى، محمد، ۱۳۵۲-
عنوان و نام پديدآور	: جغرافىاى تاريخى قم از ورود اسلام تا حمله‌ى مغول/گردآورى و تاليف محمد برخوردارى.
مشخصات نشر	: تهران: مؤسسه آموزشى تاليفى ارشدان، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهرى	: ۱۸۴ ص: مصور، نقشه، جدول.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۰۰۸-۱۸۰۶-۹
وضعيت فهرست نويسى	: فبا
يادداشت	: کتابنامه: ص. ۱۷۹ - ۱۸۴؛ همچنين به صورت زيرنويس.
موضوع	: قم -- جغرافىاى تاريخى
	Qom (Iran) -- Historical geography
موضوع	: قم -- تاريخ -- پس از اسلام، ۱۲ق. - ۶۱۶ق.
	Qom (Iran) -- History -- Islamic era, 633 - 1258
	ايران -- تاريخ -- پس از اسلام، ۱۲ق. - ۶۱۶ق.
	Iran -- History -- Islamic era, 633 - 1258
رده بندى کنگره	: DSR۲۱۱۳
رده بندى ديوبى	: ۹۵۵/۱۲۸۲
شماره کتابشناسى ملى	: ۸۵۵۵۳۰۲
اطلاعات رکورد کتابشناسى	: فبا

www.ketab.ir

ارشدان

مؤسسه آموزشى تاليفى ارشدان

نام کتاب:	جغرافىاى تاريخى قم از ورود اسلام تا حمله‌ى مغول
گردآورى و تاليف:	محمد برخوردارى
ناشر:	آموزشى تاليفى ارشدان
ويرايش:	اول
نوبت چاپ:	اول ۱۴۰۰
حروفچينى و صفحه آرايى:	www.irantypist.com
طراح و گرافيست:	www.irantypist.com
شابک:	۹۷۸-۶۲۲-۰۰۸-۱۸۰۶-۹
شمارگان:	۱۰۰۰
مرکز خريد آنلاين:	www.arshadan.com
مرکز پخش و توزيع:	www.arshadan.net
قيمت:	۰۲۱۴۷۶۲۵۵
	۶۵۰۰۰ تومان

به نام ایزد دانا که آغاز و انجام از آن اوست

هرگز دل من ز علم محروم نشد کم ماند زاسرار که مفهوم نشد
اکنون که به چشم عقل در می‌نگرم معلوم شد که هیچ معلوم نشد

ای دانای بی‌همتا، ای بخشنده‌ای که ناخواسته عطا فرمایی و هر نیازمندی را به عدالت بی‌نیاز گردانی، مگر اینکه نالایق باشد و آن عنایت را به باژگونه از دست دهد. در عرصه پیشرفت تکنولوژی در هزاره سوم، هنوز نیاز بر مطالعه کتاب در کنار استفاده از منابع کامپیوتری و اینترنت احساس می‌شود. از این بابت خوشحالیم که می‌توانیم در جهت اعتلای علم، دانش و فرهنگ کشور قدمی هر چند کوچک برداریم.

و من الله التوفیق

دکتر شمس الدین یوسفیان

مدیر مسئول انتشارات ارشدان

فهرست مطالب

۱۷	فصل اول: کلیات
۱۸	مقدمه
۲۷	فصل دوم: طبیعت قم
۲۸	ناهمواری‌ها
۳۱	شرح برخی از جبال مهم قم
۳۱	جبل گدن گلمز
۳۱	جبل یزدان
۳۲	جبل کلاه قاضی
۳۲	جبل نرداغی
۳۲	جبل خضرنبی (ع)
۳۲	جبل دو برادران
۳۳	جبل نمک لان
۳۳	آب و هوای قم
۳۵	منابع آب
۳۵	الف: رودها
۳۶	ب: دریاچه‌ها
۳۷	پوشش گیاهی
۳۹	زندگی جانوری
۳۹	اوضاع کشاورزی
۴۰	مزارع
۴۰	انواع مزارع در قم:
۴۳	فصل سوم: جایگاه تاریخی قم
۴۴	جایگاه تاریخی قم
۴۴	قم پیش از اسلام

۴۷	حدود و ثغور قم
۴۹	وجه تسمیه‌ی قم
۵۲	نام و لقب‌های قم
۵۳	قم باستان در زوایای تاریخ
۶۱	۱- سفرنامه‌ی ابودلف
۶۲	۲- سفرنامه‌ی ابن حوقل
۶۲	محلّه‌های قدیمی قم
۶۸	بازارها و سراهای قدیمی قم
۶۸	راسته بازار کهنه
۶۹	کاروان سراها و قلعه‌های قدیمی
۶۹	الف: کاروان سراها
۷۰	ب: قلعه‌ها

فصل چهارم: اوضاع سیاسی قم

۷۴	چگونگی فتح قم در دوره‌ی اسلامی (خلفای راشدین)
۷۶	فتح قم توسط اقوام اسلامی
۸۰	علّت توجه اعراب به قم
۸۲	قم در عهد بنی امیه
۸۵	قم در عهد طاهریان
۸۶	قم در عهد صفاریان
۸۶	قم در عهد غزنویان
۸۸	قم در عهد سلجوقیان
۹۰	قم در عهد آل بویه
۹۴	قم در عهد عباسیان
۹۶	قتل عام و تخریب قم در زمان مأمون (سال ۲۱۰ ق)
۹۷	قتل عام زمان مُعْتَز (سال ۲۵۴ ق)
۹۹	آثار جنگ امین و مأمون در ناحیه قم

- ۱۰۰..... قیام مردم قم و خلع مأمون
- ۱۰۱..... قم در عهد خوارزمشاهیان تا مغولان

۱۰۵ فصل پنجم: اوضاع فرهنگی، اقتصادی و هنر و معماری

- ۱۰۷..... قم و حوزه‌ی علمیه
- ۱۰۷..... دورنمایی از حوزه‌ی علمیه‌ی قم
- ۱۰۹..... آثار درخشان حوزه‌ی علمیه قم و فرزندان برخاسته از آن
- ۱۰۹..... تحولات برجسته‌ی فرهنگی، اجتماعی و سیاسی حوزه
- ۱۱۰..... تحولات فرهنگی
- ۱۱۰..... تحولات اجتماعی
- ۱۱۰..... تحولات سیاسی
- ۱۱۰..... حضرت امام رضا (ع) در قم
- ۱۱۲..... آداب و رسوم قمی‌ها
- ۱۱۲..... ۱- مردم قم
- ۱۱۳..... ۲- دین و مذهب
- ۱۱۵..... نوع تشیع قم
- ۱۱۵..... الف) ارتباط آنها با ائمه:
- ۱۱۷..... ب- گفته‌های مورخان و جغرافی دانان:
- ۱۱۸..... تأثیر تشیع قم بر سایر مناطق
- ۱۱۹..... زبان
- ۱۱۹..... نژاد، قومیت و طوایف
- ۱۲۱..... ۱- طایفه بنی هاشم
- ۱۲۲..... ۲- طایفه‌ی بیگدلی
- ۱۲۳..... طایفه‌ی حاجی حسینی
- ۱۲۳..... طایفه‌ی کلهر
- ۱۲۳..... هجرت فاطمه‌ی معصومه علی‌ها السلام و ورود وی به قم
- ۱۲۸..... تاریخچه‌ی بنای گنبد و مرقد و صحن حضرت معصومه (س)